

YAPI MALZEMELERİ

HAZIRLAYAN:

İğdır İl Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü

YAPI MALZEMELERİ

SUNUM İÇERİĞİ

1-4703 Sayılı Kanun

2-CE İşareti

3-G İşareti

4-Yapı Malzemeleri Yönetmeliği ve Piyasa
Gözetimi ve Denetimi

4703 SAYILI KANUN

4703 SAYILI KANUN

4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun

- Klasik yaklaşım direktifleri
- Yeni yaklaşım direktifleri
- Genel ürün güvenliği
- Düzenlenmemiş alan

ile ilgili yatay kuralları ortaya koymaktadır.

4703 SAYILI KANUN

- Ürünlerin piyasaya arz koşulları
 - GÜVENLİ ÜRÜN
- Üreticilerin ve dağıtıcıların yükümlülükleri
- Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ve Onaylanmış kuruluşlarla ilgili hükümler
- Piyasa Gözetimi ve Denetimi
- Ürünlerin piyasaya arzının yasaklanması, toplatılması ve bertarafına ilişkin hükümler

4703 SAYILI KANUN

(Ürünlerin Piyasaya Arz Koşulları)

- Piyasaya teknik mevzuata uygun ürün arz etme yükümlülüğü
 - Yeni ürünler
 - Kullanılmış olmakla birlikte değişiklik yapılarak piyasaya tekrar arz edilmesi hedeflenen
 - AB üyesi ülkeler dışındaki ülkelere ithal edilen eski ve kullanılmış ürünler
- Piyasaya güvenli ürün arz etme yükümlülüğü

GÜVENLİ ÜRÜN NEDİR?

İnsan sağlığı, can ve mal güvenliği, hayvan ve bitki yaşam ve sağlığı, çevre ve tüketicinin korunması gibi temel gerekler açısından asgari güvenliği sağlayan ürün

ÜRÜN GÜVENLİĞİ İÇİN TEMEL ALINAN KRİTERLER

- Teknik düzenlemeler
- Ulusal veya uluslararası standartlar
 - Bir Avrupa standardına karşılık gelen ulusal standartlar
 - Mevcut olması halinde AB teknik özellikleri
 - Diğer ulusal standartlar
- İyi uygulama kodu
- Bilim ve teknoloji düzeyi
- Tüketicinin güvenliğe ilişkin makul beklentisi

ÜRETİCİ KİMDİR?

- Bir ürünü üreten, imal eden, ıslah eden veya ürüne adını, ticari markasını veya ayırt edici işaretini koymak suretiyle kendini üretici olarak tanıtan gerçek veya tüzel kişi
- Üreticinin Türkiye dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilciyi ve/veya ithalatçı
- Ayrıca, ürünün tedarik zincirinde yer alan ve faaliyetleri ürünün güvenliğine ilişkin özelliklerini etkileyen gerçek veya tüzel kişi

ÜRETİCİNİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- Piyasaya güvenli ürün arz etmek
- Piyasaya teknik mevzuata uygun ürün arz etmek
- Tüketicilere gerekli bilgiyi sağlamak
- Gerektiğinde, piyasaya arz edilen ürünlerden numuneler alarak test etmek, şikayetleri soruşturmak
- Denetim sonuçlarından dağıtıcıları haberdar etmek
- Ürünlerin toplatılması ve bertarafı için gerekli önlemleri almak
- Ürünle ilgili belgeleri muhafaza etmek

DAĞITICI KİMDİR

Ürünün tedarik zincirinde yer alan ve faaliyetleri ürünün güvenliğine ilişkin özelliklerini etkilemeyen gerçek veya tüzel kişidir.

DAĞITICININ YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- Güvenli olmadığını bildiği ürünleri piyasaya arz etmemek
- Ürünün taşıdığı riskler ve bu risklerden korunmak için alınması gereken önlemler hakkında ilgili taraflara bilgi vermek

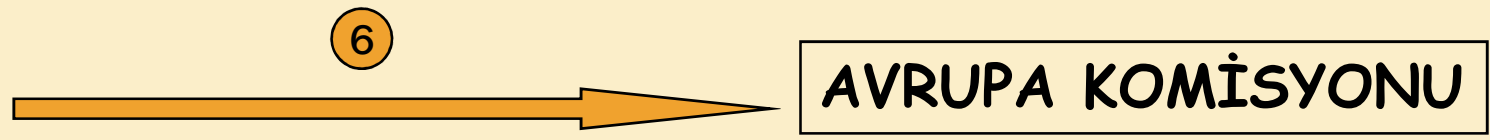
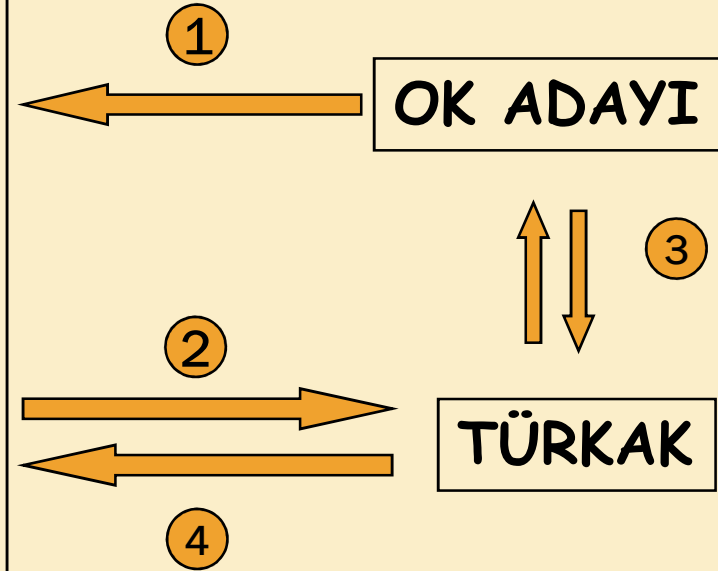
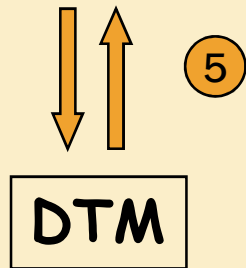
ONAYLANMIŞ KURULUŞLAR

- Yetkili kuruluşlar tarafından belirlenen üçüncü taraf test, muayene veya belgelendirme kuruluşlarıdır.
- Ürünün, dizayn veya üretim aşamasında bir yeni yaklaşım direktifinde öngörülen temel gereklere uygunluğunu teyit eder,
- Komisyon tarafından kimlik kayıt numarası verilir. Bu numaralar AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanır,
- Şeffaf, bağımsız ve tarafsız çalışmalı, öngörülen teknik kriterleri yerine getirmelidir.

ONAYLANMIŞ KURULUŞ BİLDİRİM PROSEDÜRÜ

YETKİLİ KURULUŞLAR:

- SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
- SAĞLIK BAKANLIĞI
- ÇALIŞMA VE S.G. BAKANLIĞI
- BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
- TELEKOMÜNİKASYON KURUMU
- DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI

YETKİLİ KURULUŞLAR

- Kendi görev alanına giren ürünler itibariyle ilgili mevzuatı hazırlamaya ve uygulamaya yetkili kamu kuruluşu
- Piyasa gözetimi ve denetimi aracılığıyla ilgili teknik düzenlemesine uygun veya güvenli olmayan ürünleri tespit eder, gerekli önlemlerin alınmasını sağlar ve ilgililer hakkında yaptırımlar uygular.

4703 SAYILI ÇERÇEVE KANUN

- × “Ürünlerin Teknik Mevzuatının Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun”
- × Ürünlerin Piyasaya arz koşullarını ,
- × Üreticilerin ve dağıtıcıların yükümlülüklerini,
- × Onaylanmış Kuruluşların sorumluluklarını,
- × Piyasa gözetimi ve denetimi yapacak yetkili kuruluşların sorumluluklarını,
düzenler.

4703 SAYILI KANUN ÇERÇEVESİNDE BAKANLIĞIMIZIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- × Üreticilerin, ürünün tüketiciler ve dağıtıcılar açısından azami güvenlik sağlayacak şekilde üretilmesi için uymaları gereken kuralları belirlemek,
- × Teknik düzenlemesi bulunan ürünlerle ilgili olarak, Piyasaya arz edilen ürünlerin Yeni Yaklaşım kararnamelerine dönüşen ulusal yasaların koşullarına uyduğunu denetlemek,
- × Teknik düzenlemesi bulunmayan ürünlerle ilgili olarak, zorunlu koşulları sağlamada üretici tarafından esas alınan kriter veya kriterler çerçevesinde ürünün güvenli olup olmadığını denetlemek,
- × Ürün piyasaya arz edildikten sonra gözetim ve denetim faaliyetlerini yürütmek,

"CE" İŞARETİ

CE İŞARETİ NEDİR?

CE İşareti, Avrupa Birliği'nin, teknik mevzuat uyumu çerçevesinde 1985 yılında benimsediği Yeni Yaklaşım Politikası kapsamında hazırlanan bir kısım Yeni Yaklaşım Direktifleri kapsamında yer alan ürünlerle ilgili olup, ürünlerin AB'nin ilgili direktiflerindeki temel gereklere uygun olduğunu ve gerekli bütün uygunluk değerlendirme faaliyetlerinden geçtiğini gösteren bir Birlik işaretidir.

CE İŞARETİ

- ✘ Kalite işareti değildir, ürünün güvenli olduğunu gösteren işarettir.
- ✘ Uyumlaştırılmış standartlar (düzenlenmiş alan) kapsamındaki ürünler için kullanılan bir işarettir.

CE İŞARETİ

- × Yönetmeliğe ve ilgili teknik şartnamesine uygun olduğunu gösteren TEK işarettir
- × Aynı kapsama sahip ulusal zorunlu uygunluk işaretlerinin yerini almalıdır
- × Köken veya kalite belirten bir marka değildir
- × Üreticiler, karışıklığa yol açmadığı veya üzerini kaplamadığı sürece ürünlerinde başka markalar da kullanabilirler

CE İŞARETİ

× NASIL:

- + Görünür
- + Okunaklı
- + Silinmez

× NEREDE:

- + Ürünün üzerine, veya
- + Üzerine yapıştırılan bir etikete, veya
- + ambalajına veya
- + Yanındaki ticari dokümanlara

CE İŞARETİ

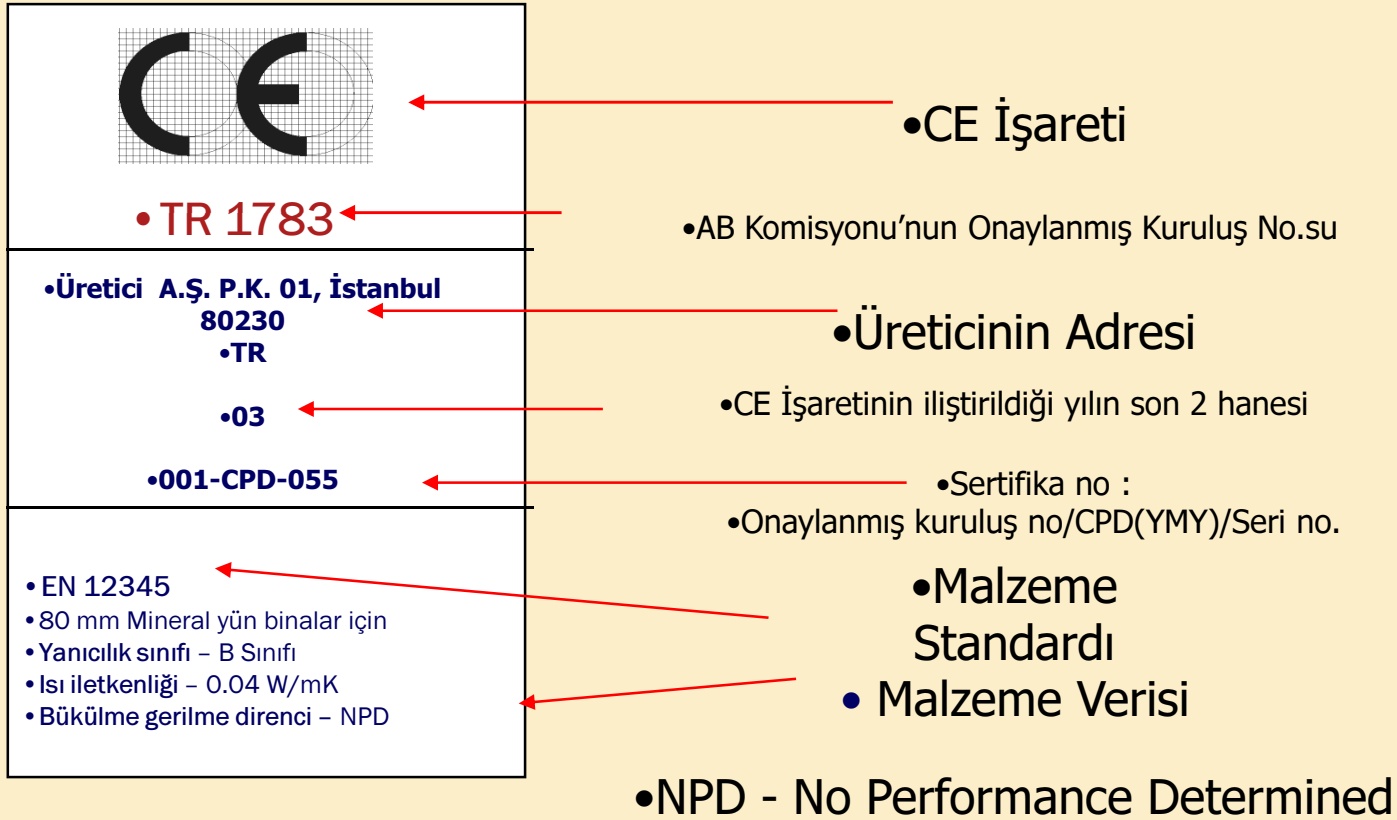
Üretici bir AT uygunluk beyanı yayınlamalı ve bunun yanısıra;

- × Uygunluk değerlendirme sistemi 1 ve 1+ durumlarında, bir Onaylanmış Kuruluş tarafından ürüne AT uygunluk belgesi verilmiş olmalıdır.
- × Uygunluk değerlendirme sistemi 2 ve 2+ durumlarında, bir Onaylanmış Kuruluş fabrika üretim kontrolü için bir uygunluk belgesi verilmiş olmalıdır.
- × Uygunluk değerlendirme sistemi 3 durumunda, bir Onaylanmış Kuruluş ürünün başlangıç tip deneylerini onaylamalıdır.

CE İŞARETİ

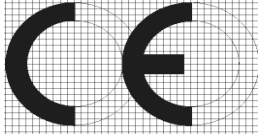
ONAYLANMIŞ KURULUŞ VAR İSE;

CE İŞARETİ

Onaylanmış Kuruluş Yok İse,

•Üretici A.Ş. P.K. 01, İstanbul 80230 •TR •03
• EN 12345 • 80 mm Mineral yün binalar için • Yancılık sınıfı - B Sınıfı • Isı iletkenliği - 0.04 W/mK • Bükülme gerilme direnci - NPD

•CE İşareti

•Üreticinin Adresi

•CE İşaretinin ilştirildiği yılın son 2 hanesi

•Malzeme Standardı

• Malzeme Verisi

•NPD - No Performance Determined

UYGUNLUK TEYİT SİSTEMLERİ

SİSTEM 4

(ii) **Üretici** tarafından **ürünün uygunluğunun beyanı:**

Üçüncü alternatif :

(a) *Üreticinin görevleri :*

- (1) *Ürünün Başlangıç Tip Deneyleri*
- (2) *Fabrika Üretim Kontrolü*

(b) **Onaylanmış Kuruluşun Görevleri : -**

UYGUNLUK TEYİT SİSTEMLERİ

SİSTEM 3

(ii) **Üretici** tarafından **ürünün uygunluğunun beyanı:**
İkinci alternatif :

(a) *Üreticinin Görevleri :*

– (1) *Fabrika Üretim Kontrolü*

(b) **Onaylanmış Kuruluşun görevleri :**

– (2) Onaylanmış bir laboratuvar tarafından ürünün
Başlangıç Tip Deneyleri

– *(raporlar sadece Onaylanmış Laboratuardan olmalıdır)*

UYGUNLUK TEYİT SİSTEMLERİ

SİSTEM 2+ /2

ii) **Üretici** tarafından **ürünün uygunluğunun beyanı:**

Birinci alternatif :

(a) **Üreticinin görevleri :**

- (1) *Ürünün Başlangıç Tip Deneyleri*
- (2) *Fabrika Üretim Kontrolü*
- (3) Önceden belirlenmiş bir deney planına göre fabrikadan alınan numunelerin üretici tarafından yapılan daha sonraki deneyleri

(b) **Onaylanmış Kuruluşun görevleri :**

- (4) Fabrika Üretim Kontrolünün fabrikanın ve Fabrika Üretim Kontrolünün bir başlangıç muayenesi temel alınarak belgelendirilmesi
- (5) **Muhtemelen, fabrikadan alınan numunelerin tetkik deneyleri**

UYGUNLUK TEYİT SİSTEMLERİ

SİSTEM 1+ / 1

(i) **Onaylanmış bir Belgelendirme Kuruluşunun ürünün uygunluğunu belgelendirmesi :**

(a) **Üreticinin görevleri :**

- (1) *Fabrika Üretim Kontrolü (FPC)*
- (2) *Önceden belirlenmiş bir deney planına göre fabrikadan alınan numunelerin üretici tarafından yapılan daha sonraki deneyleri*

(b) **Onaylanmış Kuruluşun görevleri :**

- (3) *Ürünün Başlangıç Tip Deneyleri*
- (4) *Fabrikanın ve Fabrika Üretim Kontrolünün başlangıç muayenesi*
- (5) *Fabrika Üretim Kontrolünün sürekli gözetimi, değerlendirilmesi ve onayı*
- (6) **Muhtemelen, fabrikadan alınan numunelerin tetkik deneyleri**

"G" İŞARETİ

G İŞARETİ

- × Uyumlaştırılmamış standartlar (düzenlenmemiş alan) kapsamındaki ürünler için kullanılan ulusal bir işarettir.
- × 06.12.2006 tarih ve 26368 sayılı resmi gazetede, “Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (89/106/EEC) Kapsamında Olup CE İşareti Taşımaması Mecburi Olmayan Yapı Malzemelerinin Tâbi Olacakları Ulusal Düzenlemeler Hakkında Tebliğ” yayınlanmıştır.
(Tebliğ No: YİG-15/2006-07)

G İŞARETİ

- × Bu Tebliğ ile CE işaretinin yanı sıra, boşlukta kalan ürünlere, bunların güvenli ürün olduklarını simgeleyen ve ulusal olarak kullanılacak olan, “G” işaretinin iliştilmesi öngörülmektedir.
- × Tebliğ halen 279 ürün için hazırlanmıştır.

YAPI MALZEMELERİ YÖNETMELİĞİ VE PİYASA GÖZETİMİ DENETİMİ

YAPI MALZEMELERİNİN PİYASA GÖZETİMİ DENETİMİ

- Yapı malzemelerinin piyasaya arzı, dağıtımı veya piyasada iken Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (89/106/EEC)'ne veya Yönetmelikte atıfta bulunulan teknik şartnamelere uygun olarak üretilip üretilmediğinin, güvenli (insan sağlığı, can ve mal güvenliği, hayvan ve bitki yaşam ve sağlığı, çevre ve tüketicinin korunması bakımından azami ölçüde koruma sağlayan) olup olmadığının denetlenmesi veya denetlettirilmesi, güvenli olmayan yapı malzemelerinin güvenli hale getirilmesinin temin edilmesi, gerektiğinde yaptırımların uygulanması faaliyetlerini kapsar.

GÜVENLİ ÜRÜN TEMEL GEREKLER

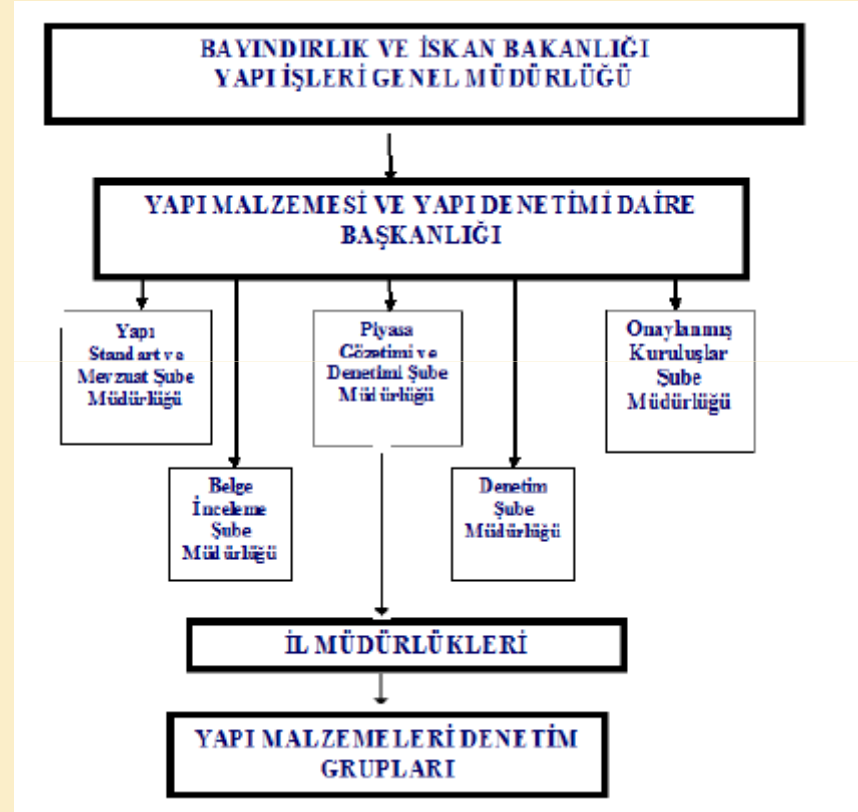
- Kullanım süresi içinde, normal kullanım koşullarında risk taşımayan ve temel gerekler bakımından azami ölçüde koruma sağlayan ürünü ifade eder
- Ürünün insan sağlığı, can ve mal güvenliği, hayvan ve bitki yaşam ve sağlığı, çevre ve tüketicinin korunması açısından sahip olması gereken asgari güvenlik koşullarını ifade eder.

STANDART

Üzerinde mutabakat sağlanmış olan, kabul edilmiş bir kuruluş tarafından onaylanan, mevcut şartlar altında en uygun seviyede bir düzen kurulmasını amaçlayan, ortak ve tekrar eden kullanımlar için ürünün özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirten ve uyulması ihtiyari olan düzenlemeyi ifade eder.

PIYASA GÖZETİMİ ve DENETİMİ ORGANİZASYON ŞEMASI

Piyasa Gözetimi ve Denetimi Kapsamında Bakanlığımızın Yükümlülükleri

- Teknik düzenlemesi bulunan ürünlerle ilgili olarak, Piyasaya arz edilen ürünlerin Yeni Yaklaşım karamamelerine dönüşen ulusal yasaların koşullarına uyduğunu denetlemek,
- Teknik düzenlemesi bulunmayan ürünlerle ilgili olarak, zorunlu koşulları sağlamada üretici tarafından esas alınan kriter veya kriterler çerçevesinde ürünün güvenli olup olmadığını denetlemek,
- Üreticilerin, ürünün tüketiciler ve dağıtıcılar açısından azami güvenlik sağlayacak şekilde üretilmesi için uymaları gereken kuralları belirlemek,
- Ürün piyasaya arz edildikten sonra gözetim ve denetim faaliyetlerini yürütmek,

KAPSAM KONTROLÜ

- Piyasa gözetimi ve denetimi yapılacak ürünün, hangi alan kapsamı içerisinde olduğu (düzenlenmiş alan, düzenlenmemiş alan) ve bu kapsamlarda olmasına rağmen ilgili teknik düzenlemeler kapsamında olup olmadığı kontrol edilir.

PIYASA GÖZETİMİ ve DENETİMİ HANGİ FAALİYETLERİ KAPSAR?

- Üretici/dağıtıcı ve ürüne ilişkin bilgi, belge ve işaretlerin ilgili mevzuat çerçevesinde incelenmesini,
- Ürünlerin nitel ve nicel yöntemlerle incelenmesini,
- Gerektiğinde her türlü muayene ve deneyin yapılması veya yaptırılmasını kapsar.

PIYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ NASIL YAPILIR?

- Bakanlık yapı malzemelerinin piyasa gözetim ve denetimini (resen veya şikayet üzerine) görevlendirdiği denetim elemanları aracılığıyla yapar.
- Yetkili Kuruluş (Bakanlığımız) piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri için eline geçen her türlü bilgiyi kullanır. Bu bilgilerin kaynağı şikayet, ihbar, tüketici, kullanıcı, rakip firmalar, sivil toplum örgütleri ve kamu kuruluşları olabilir.
- Mağaza, dükkan, ticarethane, depo, ambar, şantiye mahalleri ve nakil araçları gibi her türlü mekan ve ortamda depolandığı ve/veya satıldığı, kullanıldığı yerlerde
- Girdi olarak kullanıldığı yer ve tesislerde
- Yapı malzemelerinin üretildikleri, işlendikleri, ambalajlandıkları, montaj ve dolum yapıldıkları yerlerde denetimi yapılabilir.

PIYASA GÖZETİM ve DENETİM FAALİYETLERİ

Şikayet ;

- Tüketici,
- Kullanıcı,
- Rakip üreticiler,
- Dağıtıcılar,
- Uygunluk değerlendirme kuruluşları,
- Onaylanmış kuruluşlar,
- Diğer kamu kuruluşları ve sivil toplum örgütleri
Tarafından

Bakanlığımızın www.bayindirlik.gov.tr adresinde bulunan yapı malzemeleri web sayfasındaki şikayetler bölümüne yapılabilir.

PIYASA GÖZETİMİ ve DENETİMİ ESNASINDA ÜRÜN ÜZERİNDE YAPILAN İNCELEMELER

- Kapsam Kontrolü
- CE İşareti Kontrolü
- G İşareti Kontrolü
- Teknik Dosya İncelemesi
- Numune Alımı ve Deney
- Alınan Numunenin Ambalajlanması

CE İŞARETİ KONTROLÜ

- Piyasa gözetimi ve denetimi yapılacak ürün düzenlenmiş alan kapsamında ise “CE” işaretlemesi kontrolü yapılır. Ürünün teknik mevzuatında özel bir hüküm bulunmaması halinde, uygunluk işaretinin (“CE” işareti) üretici tarafından “CE Uygunluk İşaretinin Ürüne İliştirilmesine ve Kullanılmasına Dair Yönetmelik” hükümlerine ve ürünün ilgili teknik şartnamesine göre uygun şekilde ürüne iliştirilip iliştirilmediği denetim elemanı tarafından kontrol edilir. Bu denetim sırasında “CE işaretlemesi için ürüne yönelik özel hükümlerin yer almadığı denetim elemanı tarafından tespit edilir. Bir uygunsuzluğun veya şüphenin hasıl olması durumunda üreticiden ürünün teknik dosyasının özetinin bir örneği daha sonra talep edilebilir.

G İŞARET KONTROLÜ

- “Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (89/106/EEC) Kapsamında Olup CE İşareti Taşımaması Mecburi Olmayan Yapı Malzemelerinin Tâbi Olacakları Ulusal Düzenlemeler Hakkında Tebliğ” gereği, piyasa gözetimi ve denetimi yapılacak ürün düzenlenmemiş alan kapsamında ise “G” işaretlemesi kontrolü yapılır. Ürünün denetiminde aranacak özellikler “CE” işaretinde aranacak özellikler ile aynıdır.

TEKNİK DOSYA İNCELEMESİ

- Piyasa gözetimi ve denetimi amacıyla yapılan rastgele kontroller esnasında veya bir şikayet üzerine ürünün hiçbir bakımdan güvenliği sağlamadığı yönünde bir endişenin bulunduğu durumlarda üreticiden teknik dosya özeti istenir.
- Teknik dosya özeti 7 gün içerisinde üretici tarafından ilgili piyasa gözetimi ve denetimi birimlerine verilmelidir. Teknik dosyanın tamamı, (örneğin; belgeler ve onaylanmış kuruluşun kararları) ürünün topluluk mevzuatına uygunluğu konusunda ciddi şüphelerin bulunduğu durumlarda talep edilir.

NUMUNE ALIMI ve DENEY

- Ürünün normal veya öngörülebilir şartlar altında ürün güvenliği açısından ciddi risk ve tehlike oluşturacağı yönünde şüpheli özellikler göstermesi durumunda, numune alınarak analiz yapılmasına karar verilebilir.
- Numune alma işlemi piyasada bulunan dağıtıcılardan, ürünün özelliğine göre şantiye ortamından veya numunenin piyasadan temininin mümkün olmadığı durumlarda fabrika mahallinden alınır. Numune alırken ürünün cinsine göre piyasa gözetimi ve denetimi tutanağı veya şantiyelerde beton numune alma tutanağı doldurulur ve bir örneği numunenin alındığı ilgiliye verilir.
- Numune alma işlemi, daha önceden haber vermeksizin gerçekleştirilir. Denetim elemanları, mekan sahibine/yetkiliye rahatsızlığa sebebiyet vermeden ilgili kanunlardan bahsederek numune alma gerekçesini anlatır.

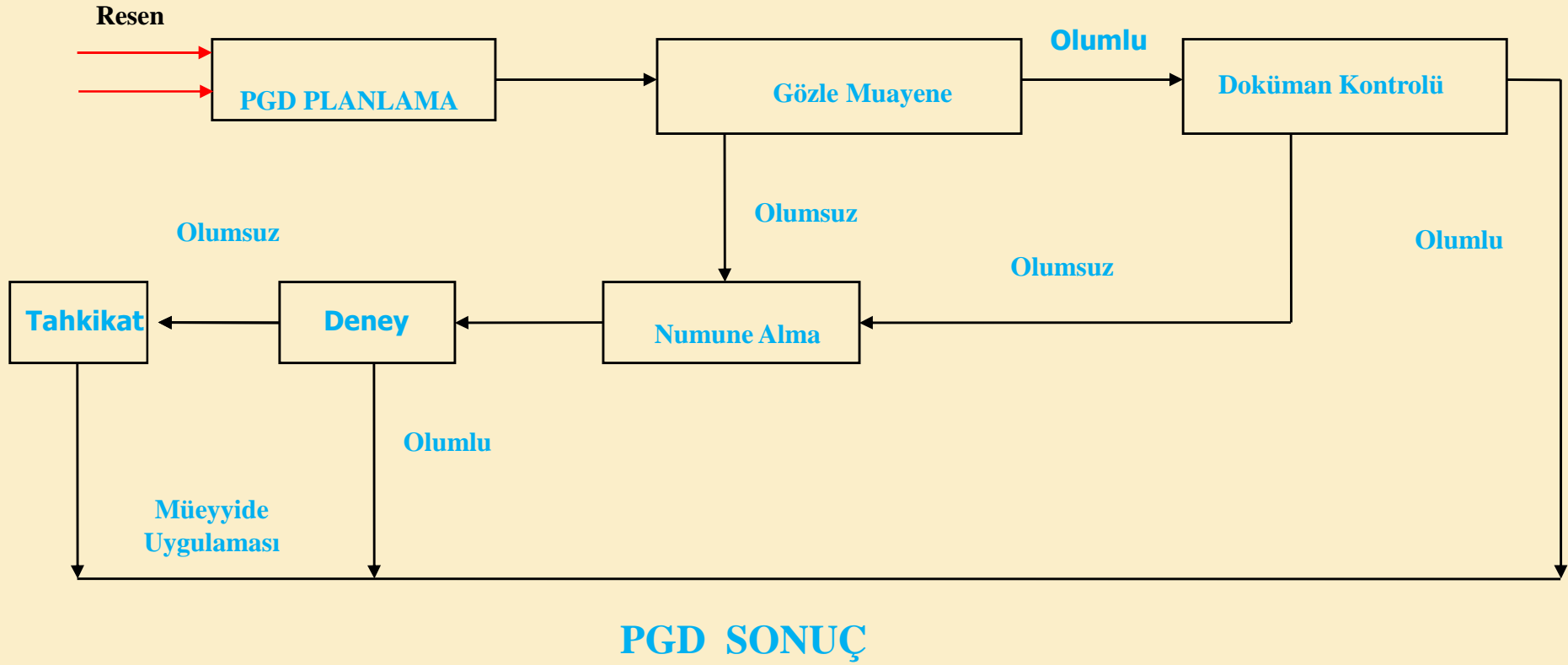

ALINAN NUMUNENİN AMBALAJLANMASI

- Alınan parti numuneler, numunenin üçüncü bir şahıs tarafından açılması halinde eski haline getirilemeyecek şekilde denetim elemanları tarafından ambalajlanır,
- Ambalajlanan numune ilgili İl Müdürlüğü mühürü ile mühürlenir,
- Ambalajlanan numunenin üzerine denetim elemanı tarafından adı soyadı, numunenin alındığı tarih yazılır, imza atılır.
- Ambalajlanan numune üzerine numune etiket formu denetçi tarafından doldurularak yerleştirilir, eğer şantiye ortamında beton numunesi alınıyor ise, beton numune alım formu doldurulur ve alınan küp numunelerin üzerine yerleştirilir.
- Ambalajlanan numunenin üzerine numunenin alındığı mekan sahibi tarafından adı soyadı yazılır, imza atılır.
- Ambalajlama işlemi tamamlanan numune denetçi elemanlar ve deneyin gerçekleştirileceği laboratuardan numune alımına katılan laboratuvar yetkilisi tarafından deneyi gerçekleştirilecek olan laboratuvara ulaştırılır.

DENETİM PROSEDÜRLERİ ŞEMASI

MÜEYYİDE UYGULAMASI

- Müeyyide uygulaması 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun çerçevesinde yapılır.
- 4703 sayılı Kanun Madde 11'de belirtilen,
 - Ürünün piyasaya arzının yasaklanması,
 - Ürünün piyasadan toplanması,
 - Ürünün kısmen ya da tamamen bertaraf edilmesi.

TEŞEKKÜRLER

HAZIRLAYAN:

Iğdır İl Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü